

Tuần 15

Ngày soạn : 26/11/20..

Tiết 30

Ngày giảng: 29/11/20..

LUYỆN TẬP

I. Mục tiêu:

1. Kiến thức:

Học sinh ôn tập để nắm vững vị trí tương đối của hai đường tròn.

2. Kỹ năng:

Vận dụng các kiến thức đó vào giải bài tập trong SGK. Rèn luyện kỹ năng vẽ hình, giải bài tập.

3. Thái độ:

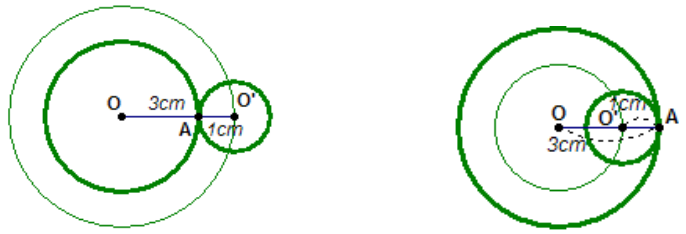
Rèn luyện tính cẩn thận, nhanh nhẹn trong tính toán, học tập nghiêm túc, tích cực.

II. Chuẩn bị của giáo viên và học sinh:

- GV: Giáo án, bảng phụ, thước thẳng, compa, êke.
- HS: Chuẩn bị bảng nhóm, thước thẳng, compa, êke.

III. Tiến trình dạy học:

Hoạt động 1 (1 phút) : Ổn định tổ chức, kiểm tra sĩ số lớp

Hoạt động của Giáo viên	Hoạt động của Học sinh	Nội dung
<i>Hoạt động 2 (7 phút): Kiểm tra bài cũ</i>		
? - Gọi một học sinh lên bảng trả lời bài tập 38 trang 123 SGK và vẽ hình minh họa. - Nhận xét và đánh giá bài làm.	a. Tâm của các đường tròn có bán kính 1cm tiếp xúc ngoài với đường tròn $(O; 3cm)$ nằm trên <i>đường tròn $(O; 4cm)$</i> b. Tâm của các đường tròn có bán kính 1cm tiếp xúc trong với đường tròn $(O; 3cm)$ nằm trên <i>đường tròn $(O; 2cm)$</i> 	
<i>Hoạt động 3 (35 phút): Luyện tập</i>		

- Giáo viên gọi một học sinh đọc đề, một học sinh khác vẽ hình lên bảng.

❓ Hãy xác định vị trí tương đối của hai đường tròn? Giải thích vì sao?

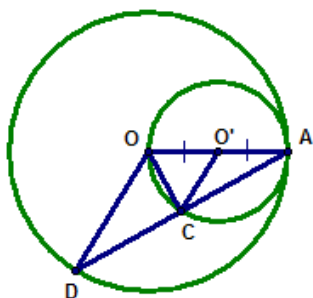
❓ Chứng minh cho $\widehat{ACO} = 90^\circ$?

❓ Chứng minh OC là trung tuyến của $\triangle AOD$?

❓ Suy ra AC và CD như thế nào?

- GV gọi một học sinh đọc đề bài 39 trang 123 SGK và vẽ hình.

- Học sinh thực hiện

- Hai đường tròn tiếp xúc nhau.

Vì $OO' = OA - O'A$

- $\triangle ACO$ có đường trung tuyến CO' bằng $\frac{1}{2}AO$ nên

$\widehat{ACO} = 90^\circ$.

- $\triangle AOD$ ($AO = OD$) cân tại O có OC là đường cao nên là đường trung tuyến.

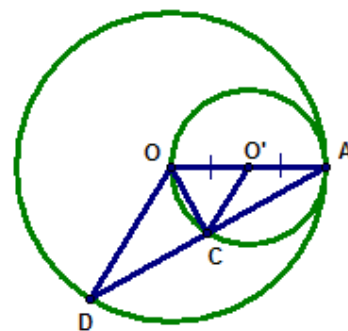
- Suy ra $AC = CD$

- Học sinh thực hiện

- Trả lời: Theo tính chất hai tiếp tuyến cắt nhau ta có: $IB = IA$; $IC = IA$ nên $IB = IC = IA$.

Ta có: $\triangle ABC$ có đường

Bài 36 trang 123 SGK

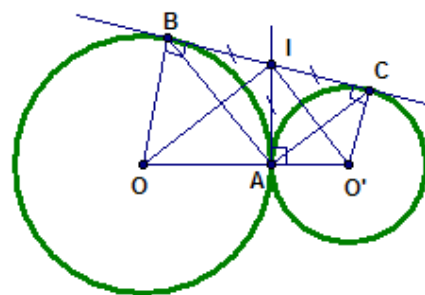

a. Gọi (O') là đường tròn đường kính OA. Vì $OO' = OA - O'A$ nên hai đường tròn (O) và (O') tiếp xúc trong.

b. Ta có $\triangle ACO$ có đường trung tuyến CO' bằng $\frac{1}{2}AO$ nên

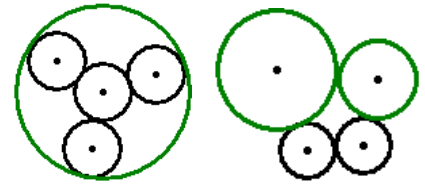
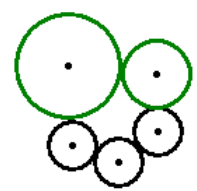
$\widehat{ACO} = 90^\circ$. Ta lại có $\triangle AOD$ ($AO = OD$) cân tại O có OC là đường cao nên là đường trung tuyến, do đó $AC = CD$.

Bài tập 39 trang 123 SGK

a. **Chứng minh** $\widehat{BAC} = 90^\circ$

- Vì IB, IA là hai tiếp tuyến của đường tròn (O) tại A, B nên theo tính chất hai tiếp tuyến cắt nhau, ta có: $IB = IA$.

<p>❓ Chứng minh $IB = IA = IC$?</p>	<p>trung tuyến AI bằng $\frac{1}{2}BC$</p> <p>Suy ra: $\widehat{BAC} = 90^\circ$</p> <p>- Hai góc kề bù.</p>	<p>- Tương tự ta có: $IC = IA$</p> <p>- ΔABC có đường trung tuyến AI bằng $\frac{1}{2}BC$ nên $\widehat{BAC} = 90^\circ$</p>
<p>❓ Chứng minh ΔABC vuông tại A?</p>	<p>- $\widehat{OIO'} = 90^\circ$ vì IO, IO' là tia phân giác hai góc kề bù.</p> <p>- $\Delta OIO'$ là tam giác vuông</p>	<p>b. Tính số đo góc OIO'</p> <p>- IO, IO' là các tia phân giác của hai góc kề bù nên $\widehat{OIO'} = 90^\circ$</p>
<p>❓ \widehat{BIA} và \widehat{CIA} có quan hệ gì?</p>	<p>- $IA^2 = AO \cdot AO' = 36$ cm</p> <p>- $BC = 2 \cdot IA = 12$ cm</p>	<p>c. Tính độ dài BC</p> <p>Tam giác OIO' vuông tại I có IA là đường cao nên $IA^2 = AO \cdot AO' = 36$</p> <p>Do đó $IA = 6$cm.</p>
<p>❓ $\widehat{OIO'} = ?$ Vì sao?</p>	<p>- H.99a và H.99b hệ thống bánh răng chuyển động được. H.99c hệ thống bánh răng không chuyển động được.</p>	<p>Suy ra $BC = 2 \cdot IA = 12$ (cm)</p> <p><u>Bài tập 40 trang 123 SGK</u></p>
<p>❓ Tam giác OIO' là tam giác gì?</p>	<p>- HS lên bảng giải thích (bằng cách vẽ chiều quay từng bánh xe).</p>	<p></p> <p>H.99a H.99b</p>
<p>❓ Tính $IA^2 = ?$</p> <p>❓ Tính BC?</p>	<p>- HS lên bảng giải thích (bằng cách vẽ chiều quay từng bánh xe).</p>	<p></p> <p>H.99c</p>
<p>- GV đưa bảng phụ vẽ các hình 99a, 99b, 99c yêu cầu HS đứng tại chỗ trả lời.</p>	<p>- Nếu tiếp xúc ngoài thì hai bánh xe quay theo hai chiều khác nhau. Nếu tiếp xúc trong thì hai bánh xe quay theo chiều như nhau.</p>	<p>- H.99a và H.99b hệ thống bánh răng chuyển động được. H.99c hệ thống bánh răng không chuyển động được.</p>
<p>❓ Hãy giải thích từng trường hợp?</p>		

❓ Từ đó rút ra kết luận gì về vòng quay của hai bánh xe tiếp xúc nhau?		
Hoạt động 4 (2 phút): Hướng dẫn về nhà		
Học bài cũ, đọc và tóm tắt phần “CÓ THỂ EM CHƯA BIẾT” Chuẩn bị phân ôn tập chương II.		